

Borgerresumé: Den årlige gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram 2019

Landbrugsstyrelsen udarbejder hvert år en gennemførselsrapport for det danske landdistriktsprogram. Årsrapporten godkendes af EU-Kommissionen. Årsrapporten har bl.a. til formål at give en detaljeret opgørelse af, hvor langt Danmark er kommet med at nå målsætningerne indenfor de enkelte prioriteter og fokusområder i landdistriktsprogrammet.

De væsentligste resultater i årsrapporten 2019

Landdistriktsprogrammet for 2014-20 beskriver de enkelte foranstaltninger og hvilke fokusområder og EU-prioriteter de bidrager til at opfylde. Årsrapporten viser, hvor langt Danmark er kommet med at opnå målsætningerne indenfor de enkelte fokusområder. Målopfyldelsen vurderes samlet set at være tilfredsstillende i perioden 2014-2019. Der er dog enkelte fokusområder, som skal følges nærmere for at sikre målopfyldelsen.

Nedenstående tabel opsummerer de væsentligste resultater i perioden 2014-19. Tabellen er magen til tabel 5.4. i Landdistriktsprogrammet. Tabellen har her fået tilføjet en ekstra kolonne, som viser fremdriften i forhold til at opfylde målene. Tabellen viser målværdier for 2023, planlagte udgifter (euro), hvilke foranstaltninger, der indgår til opfyldelse af de enkelte mål, samt fremdriften pr. 31. december 2019:

Prioritet 1					
Fokusområde	Måлиндikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2019
1A	T1: procentdel af udgifterne i henhold til artikel 14, 15 og 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013 i forhold til de samlede udgifter for landdistriktsudviklingsprogrammet (fokusområde 1A)	4,34%		M01, M16	2,74%
1B	T2: Samlet antal samarbejdsprojekter, som modtager støtte under samarbejdsforanstaltningen (artikel 35 i forordning (EU) nr. 1305/2013) (grupper, netværk/klynger, pilotprojekter...) (fokusområde 1B)	96		M16	86
1C	T3: Samlet antal deltagere, som er uddannet i henhold til artikel 14 i forordning (EU) nr. 1305/2013 (fokusområde 1C)	6.242		M01	34.703
Prioritet 2					
Fokusområde	Måлиндikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2019
2A	T4: procentdel af landbrugsbedrifter med støtte fra et regionalt udviklingsprogram til investeringer i omstrukturering eller modernisering (P2A)	2,23%	138.349.725,00	M01, M04, M05, M16	1,46%

Prioritet 4					
Fokusområde	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2019
4A (agri)	T9: procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber (fokusområde 4A)	16,49%	763.471.364,00	M01, M04, M07, M08, M10, M11, M15	11,41%
	T-DK01 Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der støtter biodiversitet og/eller landskaber (4A) (landbrug) (%)	4,25%			4,37%
4B (agri)	T10: procentdel af landbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B)	12,36%			8,76%
	T-DK02 Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer vandforvaltningen (4B) (landbrug) (%)	3,58%			5,19%
4C (agri)	T12: procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter for at forbedre forvaltningen af jorden og/eller forhindre jorderosion (fokusområde 4C)	11,62%			8,95%
	T-DK03 Procentdel af landbrugsbedrifter med støtte til investeringer, der forbedrer forvaltningen af jorden og/eller forhindrer jorderosion (4C) (landbrug) (%)	1,05%			2,70%
4A (forestry)	T8: procentdel af skove/andre træbevoksede områder under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet (fokusområde 4A)	0,48%	45.726.983,00	M08, M15	3,03%
4B (forestry)	T11: procentdel af skovbrugsjord under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen (fokusområde 4B)	0,05%			0,22%
Prioritet 5					
Fokusområde	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2019
5B	T15: Samlede investeringer i energieffektivitet (fokusområde 5B)	63.622.860,00	19.721.495,00	M04	23.923.986,09
5C	T16: Samlede investeringer i vedvarende energiproduktion (i EUR) (fokusområde 5C)	62.261.701,00	19.713.610,00	M07	60.302.185,12
5D	T17: procentdel af storkreaturenheder, der er påvirket af investeringer i forvaltning af dyreenheder med henblik på en reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D)	3,88%	72.571.270,00	M04, M10	2,33%
	T18: procentdel af landbrugsjord, der er under forvaltningskontrakter rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger (fokusområde 5D)	0,42%			0,28%
Prioritet 6					
Fokusområde	Målintikatornavn	2023 målværdi	Planlagte offentlige udgifter	Kombination af foranstaltninger	Fremdrift pr. 31. dec. 2019
6B	T21: procentdel af befolkningen i landdistrikter, der er omfattet af lokaludviklingsstrategier (fokusområde 6B)	50,87%	77.922.074,00	M19	54,10%
	T23: Stillinger skabt i støttede projekter (Leader) (fokusområde 6B)	1.137			523

Nedenfor gennemgås fremdriften for de enkelte fokusområder og ordninger:

Fokusområde - 1A Fremme af innovation, samarbejde og udvikling af vidensbasen i landdistrikterne

Der er gennemført 171 projekter i perioden 2014-2019. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20.

Der har ikke været afholdt udgifter til fokusområde 1A i 2019. Fokusområdet udgjorde pr. 31/12 2019 2,74% af de samlede udgifter for Landdistriktsprogrammet. Dette skal ses ift. målværdien på 4,34%.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling og vidensoverførsel og Økologifremme.

Fokusområde 1B - Styrkelse af forbindelserne mellem landbrug, fødevarerproduktion og skovbrug samt forskning og innovation, herunder med henblik på bedre miljøforvaltning og miljømæssige resultater

Der har ikke været afholdt udgifter til fokusområde 1B i 2019. Der er gennemført 86 projekter i perioden 2014-2019. Dette skal ses i forhold til målsætningen om 96 projekter i 2023. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – udvikling.

Fokusområde 1C - Fremme af livslang læring og erhvervsuddannelse inden for landbrug og skovbrug

Der har ikke været afholdt udgifter til fokusområde 1C i 2019. Der er gennemført 86 projekter i perioden 2014-2019. Projekterne har primært fået tilsagn under LDP 2007-13, men er alle finansieret af LDP 2014-20. I alt har projekterne uddannet 34.703 personer. Målet om uddannelse af 6.242 personer i 2023 er derfor mere end opfyldt. Dette skyldes bl.a. at besøgende ved åbent hus arrangementer er omfattet af begrebet uddannelse for de projekter, hvor tilsagnet er givet under LDP 2007-13.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling – vidensoverførsel.

Fokusområde 2A - Forbedring af alle landbrugets økonomiske resultater og lettelse af omstruktureringen og moderniseringen af bedrifter, navnlig med henblik på at øge markedsdeltagelsen og -orienteringen samt diversificeringen af landbruget

Der er god fremdrift i andelen af landbrugsbedrifter, som modtager støtte til omstrukturering eller modernisering. 1,46% af alle landbrugsbedrifter (42.100) har pr. 31.12.2016 modtaget støtte. Dette skal ses i forhold til målværdien på 2,23%.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Erhvervsudvikling, Økologisk Investeringstøtte, Etablering af løsdrift i Farestalde, Modernisering Kvægstalde, Modernisering af Slagtesvinestalde, Miljøteknologi – Gylleforsuring og Miljøteknologi - Kvæg, Svin og Gartnerier.

4A - Genopretning, bevarelse og forbedring af biodiversiteten, bl.a. i Natura 2000-områder og i områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger, og af landbrug af høj naturværdi samt af de europæiske landskaber

Landbrug

11,41% af landbrugsjorden og 4,37% af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber.

Skovbrug

3,03% af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Det er langt over målet for 2023 på 0,48%. Den høje målopfyldelse skyldes primært, at der er videreført tilsagn fra LDP 2007-2013. Der er desuden en betydelig interesse for etablering af ny skov.

Ordninger som bidrager til arealmålet i dette fokusområde: Natura 2000 Rydning og forberedelse til afgræsning, Naturlige vandstandsforhold, Bilag IV – arter, Læhegn, Lavbund, Kvælstof- og fosfor vådområder, Økologisk Arealtilskud, Privat skovrejsning, Pleje af græs- og naturarealer og Fastholdelse af vådområder (landbrug). Skov med biodiversitetsformål, Urørt skov, Driftsplanlægning og Foryngelse (skovbrug).

Værdierne for land- og skovbrug er de samme som i 2018, dette skyldes at der, pga. IT-problemer er blevet gennemført færre udbetalinger i 2019 end i 2018. Dermed er den reelle fordeling for 2019 lavere end i 2018. Når dette er tilfældet, skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c.

Der er gennemført et stort arbejde for at løse IT-problemerne, og det forventes, at dette vil afspejles i værdierne for 2020.

4B - Bedre vandforvaltning, herunder forvaltning af gødningsstoffer og pesticider

Landbrug

8,76% af landbrugsjorden og 5,19% af landbrugsbedrifterne er under forvaltningskontrakter for at forbedre vandforvaltningen. Der er dermed en god fremdrift ift. at opnå målsætningerne for 2023.

Skovbrug

0,22% af skov/andre træbevoksede arealer er under forvaltningskontrakter for at støtte biodiversitet og/eller landskaber. Dermed er målet for 2023 på 0,05% opfyldt. Den høje målopfyldelse skyldes primært, at der er videreført tilsagn fra LDP 2007-2013. Der er desuden en betydelig interesse for etablering af ny skov.

Ordninger som bidrager til arealmålet i dette fokusområde: Naturlige vandstandsforhold, Lavbund, Kvælstof- og fosfor vådområder, Privat skovrejsning, Økologisk Arealtilskud og Fastholdelse af vådområder (landbrug). Skov med biodiversitetsformål, Driftsplanlægning og Foryngelse (skovbrug).

Værdierne for land- og skovbrug er de samme som i 2019, dette skyldes at der, pga. IT-problemer er blevet gennemført færre udbetalinger i 2019 end i 2018. Dermed er den reelle fordeling for 2019 lavere end i

2018. Når dette er tilfældet skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c.

Der er gennemført et stort arbejde for at løse IT-problemerne, og det forventes, at dette vil afspejles i værdierne for 2020.

4C - Forebyggelse af jorderosion og bedre forvaltning af jordbunden

Landbrug

Der er 8,95% af landbrugsjorden og 2,70% af landbrugsbedrifterne under forvaltningskontrakter for at forbedre jorderosion. Der er dermed en god fremdrift ift. at opnå målsætningerne for 2023.

Ordninger som bidrager til arealmålet i dette fokusområde: Beplantning, Naturlige vandstandsforhold, Lavbund, Kvælstof- og fosfor vådområder, Økologisk Arealtilskud, Fastholdelse af vådområder og Privat skovrejsning.

Værdierne for landbrug er de samme som i 2019, dette skyldes at der, pga. IT-problemer er blevet gennemført færre udbetalinger i 2019 end i 2018. Dermed er den reelle fordeling for 2019 lavere end i 2018. Når dette er tilfældet skal den højeste værdi for hele programperioden angives i årsrapporten for indikatorerne under fokusområde 4. De faktiske tal for fokusområde 4 kan ses i afsnit 1.c.

Der er gennemført et stort arbejde for at løse IT-problemerne, og det forventes at dette vil afspejles i værdierne for 2020.

5B - Effektivitetsforbedringer i energiforbruget i landbruget og inden for forarbejdning af fødevarer

Der er foretaget offentlige investeringer i energieffektivitet for 9.651.698,50 euro. Det er 48,94% af målsætningen på 19.721.495 euro. Denne målsætning på 19,7 mio. euro skal generere investeringer på i alt 63.622.860 euro.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: Miljøteknologi.

5C - Lettere levering og brug af vedvarende energikilder, biprodukter, affald og restprodukter og af andre nonfoodråmaterialer med henblik på bioøkonomien

Der er foretaget offentlige investeringer i vedvarende energiproduktion for 18.090.608,13 euro.

Det udgør 91,77% af målsætningen på 19.716.504 euro. Målsætningen på 19,7 mio. skal generere investeringer for i alt 62.261.701 euro.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde er kun de ordninger som har fokusområdet som primært mål: Biogas.

5D - Reduktion af udledningen af drivhusgasser og ammoniak fra landbruget

2,33% af alle storkreaturenheder er påvirket af investeringer rettet mod reduktion af drivhusgas- og/eller ammoniakudledninger. Med samme formål er 0,28% af landbrugsbedrifterne underlagt forvaltningskontrakter. Der er dermed en god fremdrift ift. at opnå målsætningerne for 2023.

Ordninger med primær effekt som bidrager til dette fokusområde: Miljøteknologi og Lavbund.

6B - Fremme af lokaludvikling i landdistrikterne

54,10% af befolkningen i landdistrikterne er omfattet af lokale udviklingsstrategier. Dette opfylder målet om, at 50,87% af befolkningen i landdistrikter skal være omfattet af lokale udviklingsstrategier.

Der er skabt 523 stillinger i støttede projekter. Dette er fint ift. målsætningen på 1.137 stillinger.

Ordninger som bidrager til dette fokusområde: LAG.

Programændringer i 2019

I 2019 blev der to gange truffet beslutning om ændring af landdistriktsprogrammet. Det første forslag til programændring blev sendt til EU-Kommissionen d. 6 marts 2019. EU-Kommissionen godkendte forslaget til programændring d. 16 april 2019.

De væsentligste elementer i denne programændring var:

- Tilføjelse af støtteordningen Målrettet regulering til landdistriktsprogrammet (foranstaltning M12).

Det andet forslag til programændring blev sendt til EU-Kommissionen d. 29 december 2019. EU-Kommissionen godkendte forslaget d. 19 marts 2020.

De væsentligste elementer i denne programændring var:

- Justering af programtekst vedr. støtteordningen Miljøteknologi: Mulighed for at benytte en forhøjet støttesats til stalde med særlige miljø-, klima- eller naturhensyn, samt mulighed for at prioritering af projekter kan baseres på miljø-/klimaeffekt.
- Justering af programtekst vedr. støtteordningen Etablering af lavbundsprojekter: Udvidelse af det potentielle projektareal.
- Justering af programtekst vedr. støtteordningen Rydning og forberedelse til afgræsning i Natura 2000: Mulighed for at arealer uden for Natura 2000-områder kan indgå i prioriteringen.
- Justering af programtekst vedr. støtteordningen Etablering af skov: Mulighed for etablering af bredere skovbryn og ekstensiv beplantning. Derudover indføres CO₂-optag/-lagring som et potentielt prioriteringskriterium.
- Tilførsel af midler til ordningerne Miljøteknologi, Privat skovrejsning, Økologisk arealtilskud, Målrettet regulering, Rydning og forberedelse til afgræsning i Natura 2000 og Støtte til lokaludvikling under Leader.